

**Якщо твої плани розраховані на рік –
сій жито,
якщо на десятиліття – саджай сад,
а якщо твої плани розраховані на віки –
виховуй дітей.
Відомо: що посієш, те й пожнеш.
Сіймо любов та повагу – зберемо
вдячність і зацікавленість.**

За вікном третє тисячоліття. Здається вчора за ним буяла осінь 1980 року. І я, двадцятирічна вчителька математики вперше переступила поріг школи. Минали роки... Багато що змінилося в суспільстві, Україна стала незалежною державою, були спади і підйоми, революції. В українській освіті переглядалися, і неодноразово, пріоритети навчання та виховання. Змінювалися діти, дорослі, учні, вчителі ...А зараз взагалі ми стоїмо на порозі кардинальної освітньої реформи.

Слайд №2

Який він, сучасний учень?

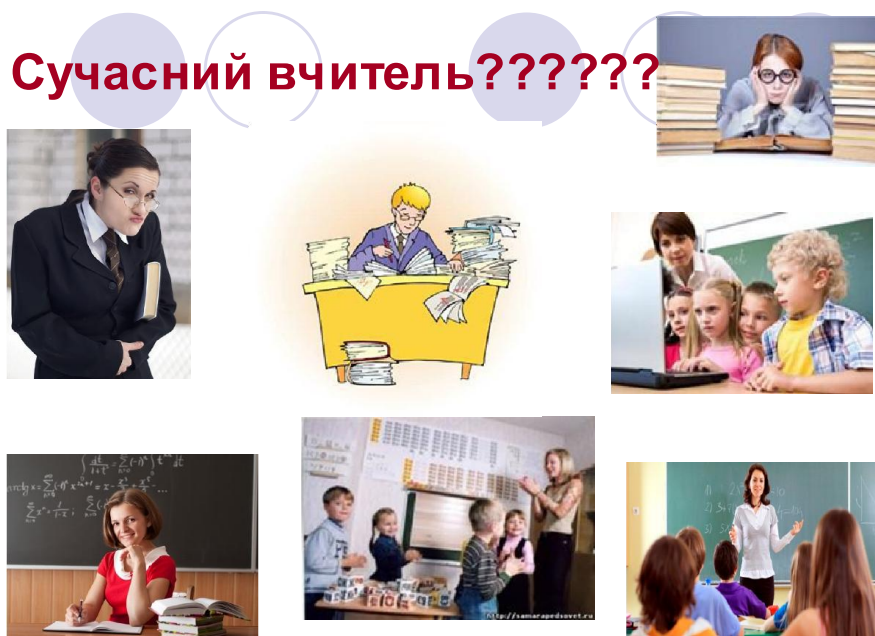
Який він, сучасний учень?

Назвіть, будь ласка, три основні, на вашу думку, риси сучасного учня.

(Самостійність, самовпевненість, вмiє швидко освоювати новi інформаційні технології)

Сучасний учень - це звичайна людина, яка живе в своєму сучасному світі, йде в ногу з часом і думає про майбутнє. Він отримує гарні оцінки, часто забуває вдома щоденник, зрідка робить домашнє завдання, слухає популярну музику, модно одягається і постійно щось жує, слухає вчителя на уроці і бігає на перервах. Він вихований і розумний, чуйний і довірливий, товариський і цікавий співрозмовник. Він – справжнє дитя свого покоління. Саме таких дітей ми з вами навчаємо, виховуємо, і треба приймати їх такими, які вони є.

Слайд №3

Сучасний вчитель?

Назвіть, будь ласка, три основні, на вашу думку, риси сучасного вчителя.

(Любить дітей, любить свій предмет, постійно самовдосконалюється)

Так, вчитель без любові до дитини — це все одно, що співак без голосу, музикант без слуху, художник без відчуття кольору. Йдеться про мудру, добру й вимогливу любов, що вчить жити.

Згідна з вами, потрібно любити свій предмет. Я дуже люблю математику, бо це моя професія, мій хліб. Я люблю математику за її

одночасну простоту і складність, за її багатогранну сутність, за нові відкриття, за процес пошуку. Вона для мене дійсно цариця всіх наук, вона для мене богиня, перед якою я схиляю голову, вона для мене сенс мого життя.

Сьогодні школа потребує вчителя з сучасними поглядами і вміннями, кваліфікованого, творчого, інформаційно-грамотного. Щоб відповідати таким потребам, кожний з нас повинен йти в ногу з часом, постійно вдосконалюватися, володіти новітніми формами, методами, технологіями навчання та виховання.

Слайд №4

Моє професійне кредо:

**Хороший вчитель
любить те,
чому навчає, і тих,
кого навчає**

Моє життєве кредо:

**Вік живи,
вік учись,
вік твори**

Моє професійне кредо:
«Хороший вчитель любить те, чому навчає, і тих, кого навчає»

Моє життєве кредо:
«Вік живи, вік учись, вік твори»

Змінюються учні, змінюються вчителі...Та поряд з цим вже більше 350 років незмінною залишається класно-урочна система.

Слайд №5

Урок – основна форма організації навчально-виховного процесу в загальноосвітніх навчальних закладах

Урок – це сфера, в якій відбувається шкільне виховання

Сучасний урок має бути витвором мистецтва і майстерності педагога, викликати в дітей щирий інтерес, справжню захопленість, формувати їх творчу свідомість. Ми звикли, що урок – це основна форма навчання, але урок – це і сфера, в якій відбувається шкільне виховання.

Будь-який урок математики має нести великий виховний потенціал. І саме над цією проблемою я працюю впродовж останніх трьох років.

Слайд №6

З яких же компонентів складається виховний потенціал уроку?
Погляньте, будь-ласка на слайд.

Сьогодні, в такий нелегкий для країни час, одним з основних компонентів виховного аспекту уроку, на мою думку, є національне виховання учнів. Будуть змінюватися часи, школа вирішуватиме нові завдання, проте актуальною є і буде одна проблема – виховання громадянина України, який знає і пам'ятає свій рід, мову материнську, цінує минуле і буде гідно творити майбутнє.

І тому я маю ще одне кредо. Громадянське, національне, патріотичне.

Я горда тим, що українка зроду,
Що українською співаю і молюся.
Освідчуюсь тобі в любові, мій народе,
І лиш тобі на вірність присягаю.

Сьогодні я продемонструю вам, що кожним уроком математики, кожним етапом уроку, кожною задачею чи прикладом можна виховувати дитину будь-якого віку.

На передодні дня Перемоги на уроки математики підбираю завдання, розв'язки яких є значущі числа в історії нашої держави. Такі завдання сприяють вихованню патріотизму, поваги до ветеранів війни, шани до тих, хто не повернувся з пекла війни, вдячності за безхмарне небо над головою.

Розв'язати рівняння:

1) $385 : x = 17,5$ ($x = 22$)

2) $28,4 - (x + 1,2) = 21,2$ ($x = 6$)

3) $x : 10 + 6,59 = 26$ ($x = 1941$)

Год сорок первый, лето...

Память, ты помнишь это?

И над страной как волна

Страшное слово – война.

4) $(x - 20,5) : 2,5 = 559$ ($x = 1418$)

Вы сильнее вымысла правдою своей.

Тысяча четыреста восемнадцать дней.

Шла война жестокая в грохоте снарядов,

Возле Севастополя, возле Сталинграда.

Не забудем грозный сорок первый,

Правый и великий сорок пятый.
Как же вы всё вынесли солдаты,
Как же вы всё вынесли солдаты,
Просто был героем каждый первый,
Просто не вернулся каждый пятый.

5) З Черкас до Києва назустріч одне одному виїхали два автомобілі швидкість першого 60 км/год., а другого на 20 км/год. більша. Перший до зустрічі їхав 2 год., а другий 1 год. Яка відстань між містами Черкаси і Київ?

1. $60 + 20 = 80$ км/год.

2. $60 \cdot 2 = 120$ км

3. $120 + 80 = 200$ км.

Як пов'язано число 200 з війною?

Під час війни фашисти знищили понад 200 українських сіл.

Виконайте дії

$$(38,4 : 3,2 + 10,74) \cdot 3,6 + 68,136 = 150$$

150 концентраційних таборів збудували нацисти в Україні і щоденно там знущалися з людей, знищували їх.

б) Усний рахунок

1) $1000 \cdot 0,2 + 11 = 211$

2) $11,5 \cdot 10 + 96 = 211$

211 наших односельців не повернулися з війни. Жінки стали вдовами, діти сиротами. Горе прийшло в кожен оселю.

Діти, я прожила довге життя, але і в страшному сні мені не могло приснитися, що в 21 столітті до нас знову повернеться війна, що семеро наших односельців будуть захищати цілісність і незалежність нашої Батьківщини, що мій син візьме в руки автомат. Боже, захисти їх і поверни до нас живими. А нашій Україні дай кращої долі.

А ви знаєте, що на уроках математики можна виховувати бережливе ставлення до свого здоров'я та здоров'я оточуючих. Наприклад, шкідливість тютюнопаління я доведу, пропонуючи такі завдання:

Слайд №7

1. Одне число удвічі більше за друге. Якщо більше з цих чисел помножити на два, а менше помножити на чотири, то їх сума дорівнюватиме 48. Знайдіть ці числа. Менше з них покаже вам, скільки хвилин життя забирає одна сигарета.

Відповідь: 12 і 6.

2. Одне число на 42 менше за друге. Якщо перше число збільшити в 4,5 рази, а до другого додати 28, то їх сума дорівнюватиме 180. Знайдіть ці числа, і ви дізнаєтеся, скільки років повноцінного життя забирає тютюн у курців і скільки років у середньому живуть в Україні чоловіки.

Відповідь: 20 і 62.

3. Ціна пачки сигарет 15 грн. Обчисліть, на скільки зменшиться сімейний бюджет на місяць через наявність курця в сім'ї, якщо він викурює пачку сигарет за два дні? **(225грн)** Скільки коштів втрачає сім'я через курця за рік? **(2700грн)** Скільки хлібин можна купити на кошти, витрачені курцем за рік? **(450 хлібин)**

Виховний аспект таких задач полягає ще і в тому, що їх результати переконують учнів, що курити не тільки шкідливо, але й фінансово не вигідно.

Методом доцільно підібраних задач на уроках математики можна прищепити навички раціонального використання природних ресурсів.

Слайд №8

60 кг макулатури рятує одне дерево
1 т макулатури економить 1000 кВт/год електроенергії
1 т макулатури економить 200 м³ води
1т макулатури дає 2500 учнівських зошитів.

Наша школа збрала за рік 4,5т макулатури.

1. Скільки дерев зберегли учні? **(4500: 60=75 дерев)**
2. Скільки учнівських зошитів можна виготовити з цієї макулатури? **(4,5x2500=11250 зошитів)**
3. Скільки води та електроенергії буде зекономлено?
(4,5x200=900м³ води; 4,5x1000=4500кВт/год)

На уроках математики я практикую проводити розумові розминки, які сприяють активації розумових процесів учнів. Наведу декілька запитань з таких розминок.

1. На годиннику третя година. Який кут утворюють стрілки годинника? (Прямий)
2. Чотири палиці мають 8 кінців. Скільки кінців мають шість з половиною палиць? (14)
3. Чому дорівнює добуток цифр на мобільному телефоні? (0)
4. Як росте дерево по відношенню до поверхні Землі?
(перпендикулярно)

Для мене математика - це поезія, а поезія - це математика. На уроках я часто використовую математичні вірші-загадки, що несуть в собі математичні поняття, які мені треба відпрацювати на різних етапах уроку.

1. Загадкове, нам знайоме,
В ньому є щось невідоме.
Його треба розв'язати,
Тобто корінь відшукати. (Рівняння)
2. Ця точка горда та щаслива,
Бо роль у неї особлива:
Вона куту ім'я дає,
Його сторін початком є. (Вершина)
3. У многокутнику живуть ,
Із кута у кут ведуть. (Діагоналі)
4. Наш вірний та надійний друг,
Без нього дехто, як без рук.
І кнопки, і екран він має,
Нам результат доповідає. (Калькулятор)
5. Ці числа є великі,
А є і малюки.
Проте з них кожне має
Лише два дільники. (Прості числа)
6. Гострий кут він переріс,

До тупого не доріс.

(Прямий)

7. Він дві різні назви має,

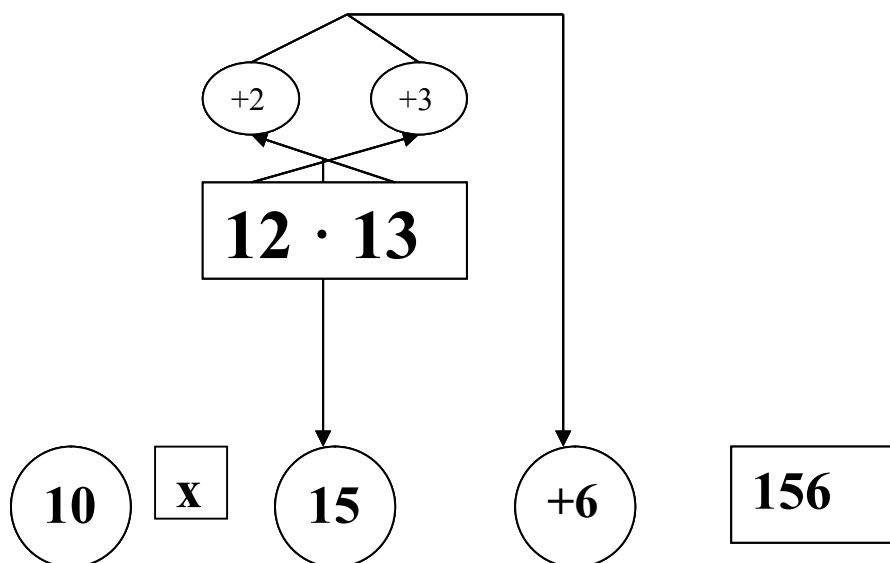
Його бухгалтер поважає.

У бізнесі, торгівлі – всюди

З ним звикли справу мати люди.

(Відсоток).

Виконання нестандартних завдань виховує любов до математики, розвиває пізнавальний інтерес. Так при вивченні теми «Множення натуральних чисел», повідомляю дітям, що множення в стовпчик є простим і доступним всім. Але я думаю, що і він не є досконалим, ідеальним. Можливо саме ви в майбутньому відкриєте нові, ефективніші способи множення чисел. Пропоную швидкий рахунок за допомогою опорних чисел.

Чи є бажаючі спробувати такий спосіб множення?

$$97 \cdot 104 = 10088$$

Розв'язування **логічних задач** сприяє вихованню любові до математики, інтелектуальної праці, розвиває логічне мислення.

Розвинене логічне мислення дає змогу підходити логічно до розв'язання будь-яких задач і не обов'язково математичних.

Одного разу Евкліда запитали:

- Чому б ти віддав перевагу - двом цілим яблукам чи чотирьом половинкам?
- Чотирьом половинкам, - відповів Евклід.
- Але хіба це не одне й те саме?
- Звичайно, ні. Адже обравши половинки, я відразу побачу, червиві ці яблука чи ні.

На закінчення хочу нагадати вам слова Роберта Рождественського:

Удачи Вам, сельские и городские

Уважаемые учителя!

Добрые, злые и никакие

Капитаны на мостике корабля.

Удачи вам, дебютанты и асы.

Удачи! Особенно по утрам,

Когда вы входите в школьные классы.

Одни - как в клетку, другие - как в храм.

Ми – вчителі, педагоги, наставники, кожен з нас і всі разом будуймо храм знань, бо від нас залежить майбутнє наших дітей, майбутнє нашої держави, майбутнє нашої української нації.

Дякую за увагу.

Слайд №9

